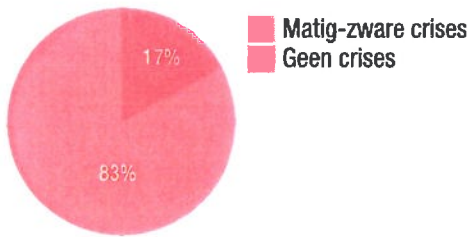

Relatieproblemen na geboorte

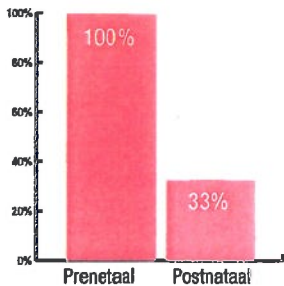
RELATIEPROBLEMEN NA GEBOORTE

83% van de ouders gaan door een matig- tot zware relatiecrisis na geboorte van eerste kind. Dit is in Nederland een taboe. Deze relatiecrises hebben verstrekkende gevolgen voor kinderen, ouders en overheidsfinanciën.

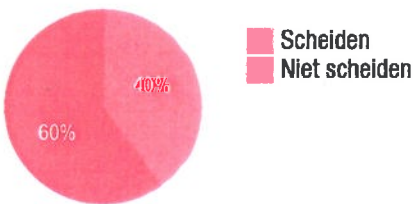
PERCENTAGE STELLEN RELATIECRISIS POSTNATAAL

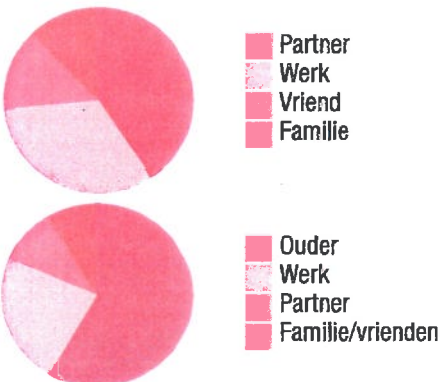
GEMIDDELDE AFNAME RELATIONSHIP SATISFACTION POSTNATAAL

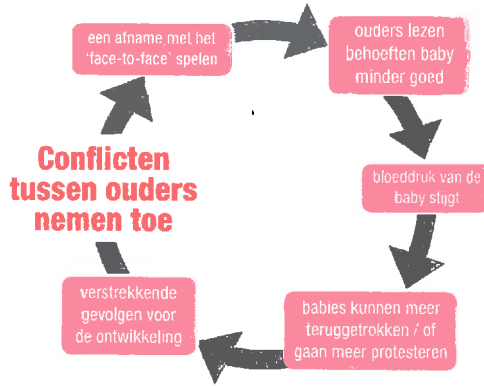
SCHEIDINGSPERCENTAGE

FICTIEVE ROLVERDELING PRE-POSTNATAAL

Fictieve verdeling pre-postnataal rolverdeling. Boven pre- en onder postnaal.

RISICO'S KIND

Relatieproblemen tussen ouders leiden tot **afname van lichamelijke, emotionele en cognitieve** (intelligentie etc.) ontwikkeling bij kinderen. In eerste jaren worden belangrijke neurale netwerken 'aangelegd' die van belang zijn bij concentratie en zelfregulatie. Steeds vaker lopen relatieproblemen uit op een scheiding. **Kinderen van gescheiden ouders hebben dubbel zoveel kans op problemen als kinderen van intacte families: Externaliserende problemen zoals agressief gedrag, delinquent gedrag, verslavingen en internaliserende problemen zoals depressie, angst en laag zelfbeeld.**

3 MILJARD KOSTEN OVERHEID

Een recente raming (Econovision, 2013) van de minimale maatschappelijke kosten van scheiding komt uit op 3 miljard. Dit zijn kosten die direct het gevolg zijn van scheiding denk aan huursubsidies, sociale uitkeringen, arbeidsverzuim etc. De toenemende zorgkosten die substantieel zijn, zijn niet meegeteld. Gemeenten hebben de taak een regierol prenatale voorlichting in kader van de WPG (**Wet Publieke Gezondheid**) en adequate opvoedondersteuning te bieden in het kader van de WMO (**Wet Maatschappelijke Ondersteuning**).

PREVENTIE HELPT

Gottman & Shapiro (2005) vonden dat een prenatale interventie gericht op transitie van partnerschap naar ouderschap positieve resultaten behaalden, zoals **afname huilbabies, afname postpartum depressie, afname vijandige interacties tussen partners**. In enkele Scandinavische landen komen stellen vanaf maand 5 van zwangerschap opdagen om kennis te nemen van veranderingen en de relationele gevolgen van een baby.

EHEALTH MODULE

ISM de Vrije Universiteit Amsterdam is een eHealth Module ontwikkeld die de ouders de tools geeft relatieproblemen vanaf de bank te voorkomen & tegen te gaan. **De online eLearning cursus geeft (I) voorlichting, (II) helpt ouders de communicatie te verbeteren en (III) een stevige basis te leggen voor een gezonde ouderrelatie en gezinsleven.**

De Module is oa. opgebouwd uit Cognitieve Gedrags-; Narratieve-; Mindfulness-; Biomedische-; Systemische- elementen.

De methode is laagdrempelig, goedkoop & effectief.

ca. **70.000**

KINDEREN PER JAAR SCHEIDEN DE OUDERS

DE VICIEUZE CIRKEL

De transitie naar het ouderschap is complex psychologisch proces. Het ouderschap wordt vaak ervaren als een shock. De rolverdeling verandert drastisch. De nadruk komt op ouderschap ipv. partnerschap te liggen. Er is stevige afname van slaap, seks en vrije tijd. De druk op het werk neemt toe vanwege financiële noodzaak. **En: de baby legt een vergrootglas op de relatie en activeert oude minder adequate copingsstrategieën.**

BRONNEN: Amato (2008); Econovision (2013); Gottman & Shapiro, (2005); Johnson (2007); Lemasters (1957); Spruijt (2010); Van der Linde (2015); Van der Pas (1999).

ChristenUnie

Werken aan veerkrachtige gezinnen

Binnen de ChristenUnie wordt al geruime tijd aandacht gevraagd voor investeren in “veerkrachtige gezinnen”. De hoogste tijd dus, dat de ChristenUnie Woudenberg daar ook aandacht voor gaat vragen.

Regelmatig horen en lezen we over echtscheidingen. Dat kan in onze eigen kring zijn of we lezen erover in de actualiteit. Gemiddeld strandt 40% van de relaties, een verdrietig en schokkend hoog cijfer! Hoewel er in financiële zin na een (v)chtscheiding nogal wat kosten voor de overheid kunnen zijn, is het toch niet aan de overheid of gemeente om zich inhoudelijk met een relatie te bemoeien.¹ Waar het gaat om de gevolgen voor de betrokken kinderen, kan de overheid wellicht wèl wat betekenen.

Wij zijn ons er van bewust dat het hier gaat om een onderwerp op het snijvlak van overheid en eigen verantwoordelijkheid.

Wettelijk gezien heeft de overheid een aantal taken:

- in het kader van de Wet Publieke Gezondheid taken rond prenatale voorlichting aan aanstaande ouders (artikel 2.2.h);
- in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning taken rond opvoedondersteuning;
- en in artikel 2.1 Jeugdwet staat dat de gemeente haar beleid inzake preventie en jeugdhulp onder meer moet richten op het versterken van het opvoedkundig klimaat in gezinnen en het bevorderen van de opvoedvaardigheden van de ouders.

De ChristenUnie hecht sterk aan een veilig en gezond opvoedklimaat voor kinderen. Dat is in het belang van het kind zelf en van de samenleving. Voor kinderen is de echtscheiding van hun ouders en alle gevolgen die dat met zich meebrengt, vaak bijzonder ingrijpend.

Daarnaast beperken de gevolgen van echtscheiding zich vaak niet tot gevolgen voor de kinderen maar brengt het ook veel persoonlijk leed op diverse andere terreinen met zich mee. We horen de schrijnende verhalen soms bijvoorbeeld bij de voedselbanken in het land.

Op 9 oktober 2015 hebben vier echtscheidingsdeskundigen en zeven maatschappelijke organisaties gezamenlijk een brandbrief naar de VNG geschreven.² <http://www.nji.nl/nl/Brandbrief-aan-alle-gemeenten-in-Nederland.pdf>

De kern van de brief is kort samengevat als volgt: Veel jonge ouders krijgen relatieproblemen vooral na het krijgen van hun eerste kind. Jonge gezinnen zijn wel bevallingsproof maar niet kindproof. In de brandbrief worden gemeenten opgeroepen om werk te maken van meer preventie om onnodige scheidingen te voorkomen. Ook wordt opgeroepen om kinderen van gescheiden ouders beter te begeleiden, ook als ze in een stiefgezin wonen. Als er geen betere voorlichting en begeleiding komt, is de algemene verwachting dat de scheidingscijfers verder zullen oplopen.

Daarnaast zijn er in de actualiteit meer artikelen verschenen waarin gemeentes opgeroepen worden, meer in te zetten op ondersteuning van (jonge) ouders in opvoeding en relatie, inzetten op preventie. Bijvoorbeeld:

---

¹ <http://www.pinkcloud.nu/wp-content/uploads/Factsheet-Pinkcloud-1.pdf>

² Deze brandbrief is een initiatief van drs. Corrie Haverkort, Marlijn Kooistra-Popelier, dr. Ed Spruijt en drs. Maarten van der Linde en is mede-ondertekend door Villa Pinedo, Nederlands Jeugd Instituut, MFAM, Nieuw Gezin Nederland, Expertise Centrum Kind en Scheiding, Bureau Ouderschap en Scheiding Margriet van Ham, Jonge kind Centrum en Verbeter Je Relatie en SHaRE.

- Kennisnetjeugd.nl 02-02 jl. : Weg met vechtscheiding, op naar relatieondersteuning³
“Gemeenten kopen vooral in op interventies rondom vechtscheiding. Waarom die focus op damage control? Voorkomen is beter dan genezen; er zijn ook interventies gericht op relatieondersteuning. Bied ze aan; daarmee investeer je in goede begeleiding bij het begin van problemen.”

- Binnenlands Bestuur 13-04 jl. Scheidingsdrama's Vinexwijk zaak van de gemeente⁴
“Ook artsen, kinderpsychologen en andere hulpverleners uit de Amersfoortse nieuwbouwwijk Vathorst luiden inmiddels de noodklok. Ze worden geconfronteerd met veel problemen bij ouders en kinderen. Schuldhulpverlening, jeugdzorg, huisvestingsproblemen, het zijn allemaal ernstige kwesties die regelmatig voortvloeien uit vecht- of echtscheidingen. Zaken waar de gemeente uiteindelijk voor op moet draaien.”

Na het lezen van bovengenoemde brief en artikelen is onze fractie van mening dat we ook in Woudenberg stellen en ouders beter in hun kracht zouden willen zetten. Zoals onze Amersfoortse ChristenUnie-collega Ron van der Spoel het verwoordde: “Het is toch vreemd dat er tijdens de zwangerschap overal aandacht voor is, behalve voor je relatie?’, vraagt hij zich af. ‘De zorg komt nota bene de luiers tellen en checken of er klosjes onder het bed staan. Maar een foldertje over hoe een baby invloed kan hebben op de verstandshouding met je partner bestaat nog niet.”

In ons eigen Woudenbergse “uitvoeringsprogramma Sociaal Domein 2016” vinden we op pagina 6 het volgende:

“Prenatale voorlichting

Het geven van prenatale voorlichting is een wettelijke taak die via de Wet Publieke Gezondheid (WPG) bij gemeenten is belegd. Door het informeren van aanstaande ouders over de zwangerschap, de bevalling en de periode daarna weten ze de weg naar hulp en ondersteuning en kunnen problemen worden voorkomen of vroegtijdig worden onderkend. Op dit moment biedt de gemeente nog geen prenatale voorlichting aan. De gemeente wil in samenspraak met lokale aanbieders en een vertegenwoordiging van de doelgroep komen tot een visie en een plan van aanpak prenatale voorlichting.”

We zien kansen voor de gemeente om probleemsituaties te voorkomen of passende ondersteuning te bieden, bijvoorbeeld in die fase van prenatale voorlichting.

Wat zou het mooi zijn als we jonge ouders niet langer laten zwemmen, maar ze handvatten kunnen meegeven voor deze periode in hun leven. Ook op andere momenten in de relatie kan spanning ontstaan. Laat onze inzet erop gericht zijn dat in elk geval alle (aanstaande) ouders handvatten meekrijgen om de transitie van partners naar ouders goed door te komen. Dit kan voorkomen dat gezinnen in de problemen komen.

NB. Belangrijke randvoorwaarde:

Aan deze preventieve maatregelen en activiteiten kan en moet invulling worden gegeven zonder inbreuk te maken op de eigen verantwoordelijkheid en de privacy van de partners.

---

³ <https://kennisnetjeugd.nl/blog/294-weg-met-vechtscheiding-op-naar-relatieondersteuning>

⁴ <http://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/nieuws/scheidingsdrama-s-vinexwijk-zaak-van-gemeente.9530582.lynkx?mt=NNIUjhiVWiT+cpFLVX4luQ&vk=f17W0JP2dJnbybrtiBvkOg&pub=1002>

Raadsvergadering

Van : 26 mei 2016

Onderwerp : investeren in gezinnen

De raad van de gemeente Woudenberg in vergadering bijeen op 26 mei 2016

constaterende dat:

- ✓ het aantal breuken in partnerrelaties cq. echtscheidingen toeneemt;
- ✓ daarvan het aantal vechtscheidingen toeneemt, waarbij ook kinderen betrokken kunnen zijn;
- ✓ de maatschappelijke kosten hiervan hoog zijn en nog steeds toenemen;
- ✓ de gemeente een regierol heeft als het gaat om prenatale voorlichting aan aanstaande ouders (artikel 2 lid 2 sub c Wet Publieke Gezondheid);
- ✓ de Jeugdwet gemeenten expliciet een taak geeft als het gaat om bijvoorbeeld het voorkomen van opvoedingsproblemen, het versterken van het opvoedkundig klimaat in gezinnen en het bevorderen van de veiligheid van de jongere in de opvoedsituatie (art. 2.1);
- ✓ in 2009 de BDU Centra voor Jeugd en gezin verhoogd is met een structurele bijdrage van in totaal € 5,8 miljoen per jaar (voor alle gemeenten samen) voor prenatale voorlichting;

overwegende dat,

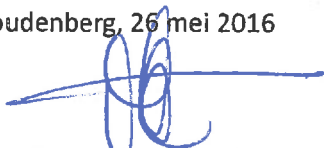
- ✓ Het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) recent in het visiedocument voor gemeenten 'Steun voor aanstaande ouders bij ouderschap en opvoeding' concludeert dat het belangrijk is dat in de informatievoorziening naar ouders expliciet aandacht is voor de voorbereiding op het omgaan en de interactie met de baby (opvoeding), én de transitie naar ouderschap (oa eigen emoties als van ouders en hoe dit de relatie tussen partners kan beïnvloeden);
- ✓ preventie door te investeren in relaties veel ellende kan voorkomen;

Verzoekt het college,

- ✓ in de nog te formuleren (of vast te stellen) "visie en plan van aanpak prenatale voorlichting" op te nemen dat ketenpartners als het Sociaal Team, GGD, verloskundige praktijken, huisartsen, consultatiebureaus e.a. aan jonge (aanstaande) ouders rond de geboorte van hun (eerste) kind ter voorkoming van een relatiecrisis voorlichting, advisering en desgewenst hulpverlening aanbieden;
- ✓ in te zetten op een tijdige signalering van relatiecrises; hierbij is een goede samenwerking tussen de bij het vorige punt genoemde organisaties zeer belangrijk;
- ✓ laagdrempelige hulp bij beginnende relatieproblemen te bieden, hierbij kan geput worden uit het aanbod dat al via diverse organisaties beschikbaar is;
- ✓ voor zover nog niet aangeboden wordt, via ketenpartners of Sociaal Team begeleiding en advisering te introduceren als een scheiding niet te vermijden is;
- ✓ deze preventieve maatregelen en activiteiten in te vullen zonder inbreuk te maken op de eigen verantwoordelijkheid en/of de privacy van de partners;

en gaat over tot de orde van de dag.

Woudenberg, 26 mei 2016

M.H. Treep – Wolfswinkel
Fractievoorzitter ChristenUnie

(Unaniem) Aangenomen.

De griffier

